

Tisková zpráva Organizace pro pomoc uprchlíkům a Fóra pro lidská práva
23. 6. 2022

TZ: Rodina z Afghánistánu podává na ČR stížnost k Výboru OSN pro práva dítěte

Ve středu 22. 6. 2022 se na Výbor OSN pro práva dítěte obrátila rodina z Afghánistánu, která byla v roce 2019 více než měsíc zadržována v české imigrační detenci. Rodina namítá, že omezením osobní svobody jejich dětí české orgány jednaly v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. Jedná se o první takovou stížnost na ČR. Rozhodnutí Výboru tak může být precedentem pro obdobné případy do budoucna. Výbor sídlící v Ženevě již 10 let opakovaně konstatuje, že imigračních detence dětí je vždy v rozporu s Úmluvou. ČR v loňském roce urgoval kompletně upustit od této praxe. Rodinu v podání stížnosti podpořily Organizace pro pomoc uprchlíkům a Fórum pro lidská práva s pomocí advokátní kanceláře JUDr. Maroše Matiaška.

Rodina patří k náboženské menšině Sikhů. Talibán je v Afghánistánu opakovaně tlačil ke konverzi a vyhrožoval únosem jejich nezletilých dcer. Rodina proto uprchla v roce 2016 do Rakouska, kde požádala o mezinárodní ochranu. Jenže ani po více než třech letech neobdrželi od rakouských úřadů odpověď. Žili zde navíc v nevyhovujících podmínkách v kontejnerovém ubytování, kde jejich dcery nemohly řádně studovat. Na jaře 2019 se proto rozhodli Rakousko opustit. Rodinu našli policisté v neudržovaném domě blízko německých hranic, kde je několik dní drželi převaděči. Následně rodinu umístili do uzavřeného detenčního zařízení do doby, než bude zajištěn její návrat do Rakouska. Dle unijního práva bylo totiž za posouzení jejich žádosti zodpovědné Rakousko. Jedné z dcer bylo v době zajištění pouhých 11 let, druhé mezi 17 a 18 lety. Rodina strávila v zajištění celkem 34 dní. S návratem do Rakouska přitom od počátku souhlasila. Následně rodina získala v Rakousku mezinárodní ochranu. Rodina se ve věci svého zajištění v imigrační detenci opakovaně obracela i na české soudy, ty však jejich žaloby zamítly.

„V posledních pěti letech končí v české imigrační detenci pravidelně 15 až 30 dětí ročně. Zahraniční výzkumy přitom ukazují, že imigrační detence má na děti negativní dopad v podstatě vždy. Tedy i za situace, kdy jsou podmínky v detenčním zařízení obecně vcelku dobré. Jedná se totiž často o děti, které si prošly traumatickou zkušeností v zemi původu, anebo i cestou do Evropy. I proto je imigrační detence dětí na mezinárodním poli považována za nevhodnou a zásadně škodlivou praxi, od které je třeba ustoupit,“ říká Zuzana Pavelková z Organizace pro pomoc uprchlíkům.

„V řadě případů je detence navíc zcela zbytečná. I v tomto případě rodina s českými orgány spolupracovala. Když jim bylo objasněno, že musí vyčkat na výsledek azylového řízení v Rakousku, tak svého jednání litovali. Opakovaně žádali, aby byl jejich transfer zajištěn co nejrychleji. Cizinecká policie proto mohla místo jejich zajištění využít tzv. alternativ k zajištění. Například umístit rodinu do otevřeného pobytového střediska,“ říká Alexandra Dubová z Fóra pro lidská práva. A dodává: *„Je navíc až zarážející, že v daném případě policie nijak neřešila, že rodina samotná se mohla stát obětí organizované trestné činnosti ze strany převaděčů.“*

Výbor OSN pro práva dítěte je orgánem OSN zajišťujícím dohled nad naplňováním Úmluvy o právech dítěte. Česká republika Úmluvu ratifikovala v roce 1991. Výbor přijímá stížnosti pro porušování Úmluvy a Úmluvu interpretuje pomocí tzv. obecných komentářů. Ve dvou z nich oficiálně stanovil, že imigrační detence dětí je vždy porušením Úmluvy. Doporučení ukončit imigrační detenci dětí daly v minulých letech ČR i další takové výbory.

Závěrečná doporučení Výboru OSN pro práva dítěte z 4. 8. 2011: https://digitallibrary.un.org/js/pdfjs-2.9.359/web/pdf_viewer.html?file=https://digitallibrary.un.org/record/708485/files/CRC_C_CZE_CO_3-4-EN.pdf%3Fregister_download%3D0&chunksize=65536#pagemode=thumbs

Závěrečná doporučení Výboru OSN pro práva dítěte z 22. 10. 2021: https://digitallibrary.un.org/js/pdfjs-2.9.359/web/pdf_viewer.html?file=https://digitallibrary.un.org/record/3945312/files/CRC_C_CZE_CO_5-6-EN.pdf%3Fregister_download=0&chunksize=65536-pagemode=thumbs

Nález Ústavního soudu ve věci stěžovatelů: https://nalus.usoud.cz:443/Search/GetText.aspx?sz=4-1721-20_1

Rozsudek Nejvyššího správního soudu: <https://vyhledavac.nssoud.cz/DokumentOriginal/Html/654372>

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem: <https://vyhledavac.nssoud.cz/DokumentOriginal/Html/441061>

Kontakt pro média:

Zuzana Pavelková, Organizace pro pomoc uprchlíkům

zuzana.pavelkova@opu.cz

+420 732 236 799

Alexandra Dubová, Fórum pro lidská práva

dubova@forumhr.eu

+420 725 548 872